Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0023

(prof. mr. drs. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. P. Meijer, secretaris)

Datum uitspraak	10 januari 2024
Klacht van	De consument
Tegen	InterBank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

Kredietovereenkomst. Effectenlease. Verjaring. De consument klaagt over een bij de bank afgesloten krediet waarmee de rente op een effectenleaseproduct bij Defam vooruitbetaald is. De consument stelt dat er sprake is van een niet-toegestane constructie en vordert van de bank vergoeding van de restschuld van het krediet, vermeerderd met rente en kosten. De bank heeft onder andere het verweer gevoerd dat de vordering van de consument is verjaard. De commissie honoreert dit beroep van de bank op verjaring en wijst de vordering af.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de bank.

1.2 De consument is in deze zaak vertegenwoordigd door professioneel gemachtigde de heer J. Terpstra van Claimconcept. De bank is in deze zaak vertegenwoordigd door professioneel gemachtigde mr. V.H. Affourtit, advocaat, kantoor houdende te Amsterdam. De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Op 9 augustus 2001 hebben de consument en zijn – inmiddels overleden – partner, via een tussenpersoon een doorlopend krediet met een kredietlimiet van f. 25.000,- afgesloten bij IDM Financieringen B.V., de rechtsvoorganger van de bank.

Een bedrag van f. 8580,- is overgeboekt naar de rekening van de consument zelf en is gebruikt voor een vakantiereis. Een bedrag van f. 8.815,-(€ 4.000,-) is overgeboekt naar Defam Financieringen B.V. (verder: Defam) en is gebruikt als "vooruitbetaling van de rente" op een bij Defam afgesloten effectenleaseovereenkomst. De consument had als doel om met de opbrengst van het effectenleaseproduct de lening bij de bank af te lossen.

2.2 De effectenleaseovereenkomst had een looptijd van vijf jaar en is geëindigd met een restschuld. Deze restschuld is uiteindelijk, vermeerderd met rente en kosten, door Defam vergoed aan de consument, nadat de consument hierover een klacht had ingediend bij Defam. De schuld bij de bank (€ 8.057,-) heeft de consument in 2006 uit eigen middelen afbetaald. De consument heeft de bank per brief van 26 oktober 2006 bericht de betalingen onder protest te verrichten en zich het recht voor te behouden een procedure te voeren tegen de bank. De consument heeft daarbij tevens aangegeven zijn klacht over de bank te hebben neergelegd bij zijn juridische hulpverlener Beursklacht.

2.3 De consument heeft in december 2020 en augustus 2022 opnieuw een klacht ingediend bij de bank en een compensatie gevorderd voor te veel betaalde rente en aflossing op zijn krediet bij de bank. In november 2022 heeft de consument een klacht ingediend bij de directie van de bank en zijn vordering nader onderbouwd. De bank heeft de klachten van de consument die betrekking hebben op de vordering in de onderhavige klachtprocedure, afgewezen. Hierop heeft de consument zijn klacht voorgelegd aan de geschillencommissie van Kifid.

De klacht en vordering

2.4 De consument vordert een schadevergoeding van € 8.016,78 (de restschuld van het krediet bij de bank). Daarnaast vordert hij vergoeding van de wettelijke rente over dit bedrag vanaf 27 november 2006 (€ 5.130,12) en vergoeding van de juridische kosten.

2.5 De consument stelt dat de bank een effectenleaseconstructie (bij Defam) heeft gefaciliteerd en door samen te werken met de tussenpersoon – die volgens de consument niet beschikte over een vergunning voor effectenadvisering – gehandeld heeft in strijd met artikel 41 NR 1999. De consument licht dit als volgt toe:

- De tussenpersoon heeft hem een gepersonaliseerde aanbeveling gedaan dat wil zeggen dat de tussenpersoon het IDM krediet (ook "IDM-Vakantiepakket" genoemd door de consument) met Defam Effectenlease heeft voorgesteld als geschikt voor de consument en zijn partner, berustend op een afweging van hun persoonlijke (financiële) omstandigheden en financiële doelen;
- De tussenpersoon heeft hem specifiek het IDM-Vakantiepakket met Defam Effectenlease aanbevolen in het kader van zijn beroep of bedrijf, de tussenpersoon heeft daar een contractgerelateerde provisie voor ontvangen;

- De tussenpersoon heeft de consument niet slechts algemene informatie verstrekt over wat effectenleaseovereenkomsten zijn. Het was niet slechts algemeen advies (waarbij in algemene zin wordt aangeraden een, verder op geen enkele wijze nader bepaalde, effectenleaseovereenkomst te sluiten). Integendeel, het advies betrof specifiek het product Defam Effectenlease als onderdeel van de financiering van het IDM-Vakantiepakket
- De tussenpersoon heeft in samenhang met het afgenomen effectenleaseproduct een ander financieel product geadviseerd, namelijk financiering bij IDM van vakantie én effectenlease.
- Door de koppeling van het IDM-krediet aan het Defam Effectenlease kwalificeert de gehele constructie als effectenleaseconstructie.

2.6 De consument klaagt verder over het feit dat hem is voorgespiegeld dat na 60 maanden het Vakantiekrediet eind 2006 zou worden afgelost met het Effectenleaseplan van Defam. Dit is niet gebeurd. Er was zelfs sprake van een restschuld op het Effectenleaseplan.

2.7 In reactie op het verweer van de bank dat de vordering van de consument verjaard is, dan wel dat de consument te laat klaagt in de zin van artikel 6:89 van het Burgerlijk Wetboek (verder: BW) voert de consument aan dat het feit dat advisering door de tussenpersoon van een “vakantiekrediet met een beleggingselement” als effectenleaseconstructie kwalificeert en derhalve simpelweg niet toegestaan was, pas aan het licht gekomen is na de richtlijnen van de Hoge Raad op 10 juni 2022[1]. De consument heeft binnen bekwame tijd na 10 juni 2022 geklaagd bij de bank en van verjaring is geen sprake.

Het verweer

2.8 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Waar het om gaat

3.1 De vraag die de commissie dient te beantwoorden is of de bank de door de consument gevorderde schade dient te vergoeden. De commissie is van oordeel dat de bank hier niet toe gehouden kan worden en licht hieronder toe waarom niet.

De vordering is verjaard

3.2 De bank heeft als meest verstrekkende verweer aangevoerd dat de vordering van de consument is verjaard.

[1] Hoge Raad 10 juni 2022, ECLI:NL:HR:2022:862

De commissie dient dit verweer van de bank eerst te behandelen alvorens zij kan overgaan tot een verdere inhoudelijke beoordeling van de klacht. De commissie honoreert het beroep op verjaring en licht hieronder toe waarom.

3.3 Een vordering tot vergoeding van schade verjaart op grond van artikel 3:310 BW door verloop van vijf jaren na de aanvang van de dag volgende op die waarop de benadeelde zowel met de schade als met de daarvoor aansprakelijke persoon bekend is geworden. Een vordering tot vernietiging wegens bedrog of dwaling verjaart op grond van artikel 3:52 lid 1 onder c BW door verloop van drie jaren nadat het bedrog of de dwaling is ontdekt.

3.4 De consument was (in ieder geval) in 2006 op de hoogte van het feit dat het Defam Effectenleaseplan onvoldoende opgebracht had om het krediet bij de bank af te kunnen lossen. Voor zover de consument was voorgespiegeld dat het krediet bij de bank na 60 maanden zou kunnen worden afgelost met de opbrengst van het effectenleaseplan, wist de consument reeds in 2006 dat dit niet het geval was. De consument was dan ook al in 2006 op de hoogte van zijn schade. Daarom heeft de consument zijn betalingen aan de bank ook onder protest gedaan en heeft hij aangegeven zich het recht voor te behouden een juridische procedure tegen de bank te starten. Op dat moment heeft de consument tevens zijn juridisch hulpverlener "Beursklacht" op de hoogte gesteld van zijn klacht tegen de bank. Hieruit valt op de maken dat de consument in 2006 niet alleen op de hoogte was van zijn schade, maar ook van de hiervoor aansprakelijke persoon. Dit betekent dat in 2006 de verjaringstermijn is aangevangen.

3.5 De consument, dan wel zijn juridisch hulpverlener, heeft vervolgens 14 jaar lang (tot 2020) geen enkele actie ondernomen richting de bank om de verjaring te stuiten. De verjaringstermijn is dan ook in 2009 (wat betreft een vordering op grond van dwaling c.q. bedrog) dan wel in 2011 (wat betreft een vordering op grond van schadevergoeding) verstreken. Daarmee is de vordering van de consument verjaard.

3.6 Uit de jurisprudentie van de Hoge Raad volgt dat onbekendheid met of onzekerheid over de *juridische beoordeling* van de feiten en omstandigheden die betrekking hebben op de schade en de daarvoor aansprakelijke persoon, niet aan de aanvang van de verjaringstermijn in de weg staat.[2] Dat de uitspraak van de Hoge Raad van 10 juni 2022 mogelijk een nieuwe juridische invalshoek heeft opgeleverd voor de consument, maakt dus niet dat de verjaringstermijn pas is aangevangen na het wijzen van dit arrest. Daarbij merkt de bank terecht op dat de uitzonderingsituatie waarin het een schuldeiser ontbreekt aan kennis en inzicht die nodig zijn om de deugdelijkheid van de prestatie te beoordelen[3] hier niet aan de orde is. De consument heeft immers reeds in 2006 geklaagd bij de bank en zich gewend tot zijn juridisch hulpverlener. Het ontbrak de consument dus niet aan kennis en inzicht die nodig waren om de deugdelijkheid van de prestatie van de bank te kunnen beoordelen.

[2] HR 4 mei 2018, ECLI:NL:HR:2018:677, *NJ* 2018/239 *(TGM/Staat)*
[3] HR 9 oktober 2020, ECLI:NL:HR:2020:1603, *JOR 2020/302*

Conclusie

3.7 Nu de vordering van de consument reeds in 2009, dan wel in 2011, is verjaard, komt de commissie niet aan een verdere inhoudelijke beoordeling van de klacht toe. De vordering van de consument wordt afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Relevante artikelen uit het Burgerlijk Wetboek (BW)

Artikel 3:52

1.Rechtsvorderingen tot vernietiging van een rechtshandeling verjaren:

a. in geval van onbekwaamheid: drie jaren nadat de onbekwaamheid is geëindigd, of, indien de onbekwame een wettelijke vertegenwoordiger heeft, drie jaren nadat de handeling ter kennis van de wettelijke vertegenwoordiger is gekomen;

b. in geval van bedreiging of misbruik van omstandigheden: drie jaren nadat deze invloed heeft opgehouden te werken;

c. in geval van bedrog, dwaling of benadeling: drie jaren nadat het bedrog, de dwaling of de benadeling is ontdekt;

d. in geval van een andere vernietigingsgrond: drie jaren nadat de bevoegdheid om deze vernietigingsgrond in te roepen, aan degene aan wie deze bevoegdheid toekomt, ten dienste is komen te staan.

2.Na de verjaring van de rechtsvordering tot vernietiging van de rechtshandeling kan deze niet meer op dezelfde vernietigingsgrond door een buitengerechtelijke verklaring worden vernietigd.

Artikel 3:101.

Een rechtsvordering tot vergoeding van schade of tot betaling van een bedongen boete verjaart door verloop van vijf jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de benadeelde zowel met de schade of de opeisbaarheid van de boete als met de daarvoor aansprakelijke persoon bekend is geworden, en in ieder geval door verloop van twintig jaren na de gebeurtenis waardoor de schade is veroorzaakt of de boete opeisbaar is geworden.